

Antoni Baraniak

01.01.1904 – 13.08.1977

Syn wielkopolskiego chłopa z niewielkiej wioski Sebastianowo, leżącej w gminie Książ Wielkopolski w powiecie śremskim. Przychodzi na świat jako ósme dziecko z jedenaścioro jakiego mieli Jego Rodzice.

W dniu 10.01.1904 zostaje ochrzczony w kościele pw. Św. Marcina biskupa w parafii Mchy.

Po ukończeniu Szkoły Powszechnej zostaje przyjęty do Zakładu Księżych Salezjanów w Oświęcimiu. Studia filozoficzne odbył w Krakowie a specjalistyczne kończy w Rzymie. W 1931-doktorat z teologii, 1933-doktorat z prawa kanonicznego.

W międzyczasie w Krakowie (03.08.1930), otrzymuje święcenia kapłańskie z rąk abp. Adama Sapiehy.

Od września 1933 pracuje jako osobisty sekretarz Prymasa Polski, kardynała Augusta Hlonda.

W latach 1939 – 1945 przebywa wraz z prymasem Hlondem, na emigracji, we Włoszech i we Francji.

W r. 1945 wracają do Polski. Po śmierci kardynała Hlonda (1948) zostaje ks. Baraniak kierownikiem sekretariatu prymasa Wyszyńskiego. 30.04.1950 papież Pius XII ogłasza nominację ks. Baraniaka na sufragana archidiecezji gnieźnieńskiej. Święceń biskupich udziela Mu prymas Stefan Wyszyński.

Władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej postawiły za cel podporządkowanie sobie Kościoła katolickiego. Dlatego też internowano prymasa Wyszyńskiego oraz uwięziono biskupa Baraniaka. (Nocą 25/26 września 1953 aresztowano obu). Prymas dopiero w czwartym miejscu odosobnienia czyli w Komańczy, dowiedział się, że biskup Baraniak został aresztowany). Biskupa Baraniaka oskarżono o pośrednictwo w przekazywaniu materiałów kościelnych do Watykanu a także o współpracę z przedstawicielami zbrojnej konspiracji niepodległościowej. Księdzu prymasowi za władze przygotowywały pokazowy proces w którym głównym świadkiem miał być Jego sekretarz, biskup sufragan gnieźnieński Antoni Baraniak. Nie pozwolił On jednak „spreparować się” na świadka. Fizycznymi torturami i poniżaniem Go usiłowano wydobyć z Niego zeznania obciążające aresztowanego prymasa. Podczas gdy prymas przebywał internowany w Komańczy (Bieszczady), biskup Baraniak w ciemnym wilgotnym karcerze ratował prymasa, Kościół i Polskę. Przesłuchiwany ok. 145 razy, (od 26.09.1953 do 14.09.1955) podczas których zrywano Mu paznokcie i bito po plecach pałą. Nie ugiął się, ale zdrowie stracił! Charakteryzował się za to niewiarygodną siłą ducha. Jak przyznał prymas Wyszyński „Biskup Baraniak uwięziony był dla mnie niejako osłoną. Na Niego bowiem spadły główne oskarżenia i zarzuty, podczas gdy mnie w moim odosobnieniu przez trzy lata oszczędzano”. Kto wie, czy losy nie tylko Kościoła katolickiego ale i losy chrześcijaństwa w Polsce nie spoczywały wówczas właśnie w ręku biskupa Baraniaka. Od 12.08.1954 do 06.05.1955 przebywał w szpitalu więziennym. W areszcie śledczym do 28.12.1955. Wypuszczony z więzienia został internowany w salezjańskim domu zakonnym w Marszałkach k/Ostrzeszowa do 01.04.1956. Stan Jego zdrowia był na tyle poważny, że mimo zgód na leczenie władze UB liczyły na Jego rychłą śmierć.

W tym też czasie (rok 1955) dyr. Ośrodka Salezjańskiego w Ramsey (USA) wygłosił w programie radiowym pogadankę na temat bp. Baraniaka. Na zakończenie jej twierdząc, że On nie żyje.

Podawała ten fakt również Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa. Wtenczas pani Kazimiera Dąbrowska mieszkająca w Rzymie malarka miniaturzystka, graficzka, projektantka wszystkich znaczków pocztowych Watykanu, zaprojektowała znaczek pocztowy, który nie został ukończony (była tylko miniatura postaci), gdyż okazało się że biskup Antoni Baraniak jednak żyje.

Iwigilując Antoniego Baraniaka w początkach lat 50-tych, pracownicy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego zaznaczali, że jednym z Jego największych zainteresowań jest Filatelistyka. Miniaturę postaci Antoniego Baraniaka stworzoną przez panią Dąbrowską wykorzystujemy przy projektowaniu tzw. MojegoZnaczką. Polecamy dwa arkusze tych znaczków, gdzie drugi różni się tylko tym, że środkowy znaczek przedstawia pomnik – popiersie Abp. Baraniaka stojący przy głównej drodze prowadzącej przez Mchy, naprzeciw kościoła. Chcemy w ten skromny sposób podziękować fundatorowi tego monumentu a arcybiskupowi „sprawić przyjemność” umieszczając go na znaczku pocztowym, który nie tylko filateliści będą podziwiać w klaserach i na kopertach.

Chętnych nabycia arkuszy ze znaczkami Arcybiskupa Antoniego Baraniaka proszę o kontakt (Włodzimierz Bobrowski tel. 660 772 605, e-m :wladzimierz.bobrowski@wp.pl.).

30.05. 1957 został nominowany przez papieża Piusa XII na arcybiskupa poznańskiego.

02.07.1957 objął służbę w diecezji .W czasie swej 20-sto letniej służby doprowadził do utworzenia 60 nowych parafii.Usilnie zabiegał o budowę nowych świątyń oraz Domu Księży Emerytów.Wyświęcił ok 700 kapłanów.

Był inicjatorem i gospodarzem centralnych obchodów Milenijnych (1966) w Gnieźnie i w Poznaniu. W r.1968 przeprowadził Synod Archidiecezji Poznańskiej.

Rok 1977 to jest rok postępującej choroby. Leżącemu w szpitalu w Poznaniu arcybiskupa Baraniaka odwiedza m.inn. arcybiskup krakowski Karol Wojtyła. Mówi On (06.08. 1977) znamienne słowa „Ekscelencjo ,Kościół w Polsce nigdy nie zapomni tego ,co Ekscelencja uczynił dla tego Kościoła w najbardziej trudnym okresie jego dziejów”. A pewien lekarz do bp. Przykuckiego w trakcie rozmowy o świętości, przy łóżku chorego, wyraził się słowami „Co mi ksiądz będzie mówił o świętości ,tu macie świętego- tu prawdziwy święty leży”.

13.08.1977 Arcybiskup, metropolita poznański Antoni Baraniak zmarł .Mszy św. pogrzebowej przewodniczył ks. Kardynał Karol Wojtyła a kazanie żałobne wygłosił ks. prymas Stefan Wyszyński.

20.06. 1983 Ojciec św. Jan Paweł II (Karol Wojtyła) powiedział w Poznaniu: „Przybywałem tutaj po wielokroć , zwłaszcza w czasie pasterzowania metropolity poznańskiego ś.p. Antoniego Baraniaka , którego pasterskie męstwo ,wielką pokorę i Bogu znane zasługi otaczamy zawsze głęboką czcią”.

12.12.2016 r. celę w więzieniu mokotowskim przy ul. Rakowieckiej w Warszawie w której przebywał Abp.Baraniak przebudowano na kaplicę.

W 2018 otrzymał pośmiertnie Order Orła Białego, który Rodzina przekazała do muzeum Archidiecezjalnego.

1. Powyższe uwagi napisałem bazując na pracy magisterskiej pana Henryka Komasy „Ksiądz Antoni Baraniak metropolita poznański w życiu kościoła i społeczeństwa (1.1.1904-13.08.1977) napisanej w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa WNS UAM Poznań 1994.
2. Rozmowach z p. Zofią Skrzypek, nieżyjącą już bratanicą Arcybiskupa.
3. Rozmowach z p. dr Jolantą Hajdasz – dziennikarką zabiegającą od lat o wszczęcie procesu beatyfikacji Arcybiskupa, metropolity poznańskiego Antoniego Baraniaka.